

Umhverfis-, orku- og loftslagsráðuneytið

Skrifstofa orkumála

Borgartúni 26

105 Reykjavík

Sent í samráðsgátt stjórnvalda

Akureyri, 10. febrúar 2026

Efni: Umsögn Norðurorku hf. um áform um frumvarp til innleiðingar á tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) 2018/2001.

Ísáð er í áform umhverfis-, orku- og loftslagsráðuneytisins um frumvarp til innleiðingar á tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) 2018/2001 um að auka notkun orku frá endurnýjanlegum orkugjöfum (hér eftir REDII), sem birt voru í samráðsgátt stjórnvalda þann 27. janúar sl., sjá mál nr. S-16/2026. REDII er hluti af hreinorkupakka Evrópu (e. *Clean energy for all Europeans package*) og verður tekin upp í EES-samninginn með ákvörðun sameiginlegu EES-nefndarinnar (JCD) nr. 176/2025 frá 11. júlí 2025.

REDII gegnir lykilhlutverki í orkuskiptum Evrópu og þar með við samdrátt í losun gróðurhúsalofttegunda. Norðurorka fagnar því innleiðingu hennar, sér í lagi þeim ákvæðum sem stuðla að einföldun regluverks og skilvirkara og skýrara stjórnsýsluferli við umsóknir og veitingu leyfa, sbr. 15. gr. tilskipunarinnar, m.a. með ákveðnum tengiliði stjórnvalda sem skal leiðbeina umsækjanda og aðstoða við málsmeðferðina allt til enda (svokallað „one stop shop“), sbr. 16. gr. tilskipunarinnar. Hér er því um að ræða mikilvægan grundvöll að einföldun, samræmingu og aukinni skilvirkni þegar kemur að regluverki og málsmeðferð í umhverfis- og orkumálum, til viðbótar við þau frumvörp sem nú þegar er unnið að hér á landi í þeim tilgangi. Gæta þarf að samræmi milli mismunandi lagabálka svo markmið um einföldun og skilvirkni raungerist með laga- og reglusetningu í þessum efnum.

Norðurorka býr að því að geta nýtt jarðvarma á starfssvæði sínu til vinnslu á heitu vatni, en um er að ræða lághitasvæði. Einnig framleiðir fyrirtækið metan með vinnslu á hauggasi. Minnt er á mikilvægi þess að innleiðingin verði ekki með þeim hætti að íþyngjandi byrðar verði lagðar á fyrirtækin hér á landi, umfram það sem nauðsynlegt er til að uppfylla skilyrði REDII, og hafðar verði til hliðsjónar þær aðlaganir sem gerðar voru með framangreindu JCD og þær breytingar sem gerðar hafa verið á REDII nú þegar hjá ESB. Einnig þarf að hafa í huga sjónarmið er varða fjármögnun, þ.m.t. vegna kostnaðarsamrar jarðhitaleitar, uppbyggingar og framtíðarþróunar jarðhitavinnslu, m.t.t. mikillar aukningar á notkun heits vatns í samfélaginu, langt umfram fólksfjölgun.

Bent er á að breytingar hafa verið gerðar á 15. og 16. gr. REDII með tilskipun (ESB) 2023/2413, m.a. hefur nokkrum málsgreinum 15. gr. verið skipt út eða eytt og 15. gr. a-15. gr. e bætt inn og einnig hefur 16. gr. verið skipt út ásamt því að greinum 16. a-16. f hefur verið bætt inn. Vakin er athygli á því að 16. gr. f hefur hér sérstaka þýðingu en þar er fjallað um brýna almannahagsmuni (e. *overriding public*

interest), þ.e. að aðildarríkin skuli líta á leyfisveitingaferli, orkuver sem nýta endurnýjanlega orku og innviði þeirra sem brýna almannahagsmuni sem þjóni lýðheilsu og almannaoðryggi, nema þegar sérstakar aðstæður eru uppi sem nánar er mælt fyrir um í ákvæðinu. Slík skilgreining getur haft áhrif á vægi hagsmuna við mat á umhverfisáhrifum. Að mati Norðurorku er nauðsynlegt að skilgreina orku- og veituvinnviði með sambærilegum hætti í íslenskri löggjöf.

Til viðbótar við framangreint er tekið undir þau sjónarmið sem fram koma í umsögn Samorku um áformin.

Norðurorka þakkar tækifæri til að veita umsögn um málið, þó með fyrirvara um frekari athugasemdir á síðari stigum þegar skýrari mynd er komin á það hvernig tilskipunin verður innleidd. Norðurorka lýsir yfir áhuga og vilja til samráðs við gerð frumvarpsins eða áætlana á grundvelli þess.

*Virðingarfyllst,
f.h. Norðurorku hf.*

Erla Friðbjörnsdóttir
lögfræðingur